

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΕΣΤ ΜΝΗΜΗΣ

Η αξιολόγηση ενός παιδιού απαιτεί τη σχετική θεωρητική κατάρτιση και ειδική εκπαίδευση, όχι μόνο ως προς τη διαδικασία της χορήγησης και βαθμολόγησης του τεστ, αλλά κυρίως ως προς την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Προϋποθέσεις για την ορθή αξιολόγηση με ένα τεστ αποτελούν βασικές γνώσεις ψυχομετρίας, γενική εκπαίδευση στη χορήγηση ενός σταθμισμένου τεστ (δημιουργία και διατήρηση ενός κλίματος επικοινωνίας και εμπιστοσύνης, τήρηση των κανόνων στάθμισης, εκμαίευση της βέλτιστης επίδοσης από το παιδί) και γνώση της βαθμολόγησης του τεστ και της ερμηνείας των αποτελεσμάτων. Ο παρών Οδηγός δεν μπορεί να υποκαταστήσει την εκπαίδευση αυτή, η οποία είναι εξειδικευμένη και συνήθως παρέχεται στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου προγράμματος σπουδών. Η επιμόρφωση-κατάρτιση μπορεί να προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις για τη χορήγηση του παρόντος τεστ, καθώς και βασικές γνώσεις για την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Περισσότερες πληροφορίες ως προς τη θεωρητική βάση του τεστ και την ψυχοπαιδαγωγική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων παρέχονται στο εγχειρίδιο «Περιγραφή».

Τα παρακάτω δύο παραδείγματα δείχνουν τη διαδικασία ανεύρεσης των τυπικών βαθμών (TB) από τις αρχικές τιμές (AT) και σκιαγραφούν τις βασικές ερμηνευτικές παραμέτρους που προκύπτουν από τα αποτελέσματα. Για το στόχο αυτό, έχουν επιλεγεί τα αποτελέσματα δύο παιδιών από το δείγμα στάθμισης. Τα παιδιά αυτά έχουν την ίδια ηλικία και φύλο αλλά πολύ διαφορετικές επιδόσεις στο παρόν τεστ. Οι επιδόσεις τους συμφωνούν με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ως προς τις ικανότητές τους.

Σημείωση: Οι πίνακες των τυπικών βαθμών περιλαμβάνονται στο Μέρος 7.

Παράδειγμα παιδιού με υψηλή επίδοση

Η «Χρυσούλα» είναι 9 ετών και φοιτά στη Γ' Δημοτικού. Σύμφωνα με την εκτίμηση της δασκάλας της, βρίσκεται πολύ πάνω από το μέσο όρο της τάξης της ως προς τις νοητικές της ικανότητες. Τα ακόλουθα αποτελέσματα προέκυψαν από την αξιολόγησή της με το Τεστ Μνήμης (βλ. παρακάτω δύο πίνακες).

Οι αρχικές τιμές μετατράπηκαν σε Τυπικούς Βαθμούς χρησιμοποιώντας τους Πίνακες 7.1-7.3. Για τα τεταρτημόρια, βλ. Πίνακα 6.6.

Η επίδοση της Χρυσούλας στην πιο αδρή ανιχνευτική κλίμακα λεκτικής και οπτικής μνήμης δείχνει καλή μνήμη, τόσο στον λεκτικό, όσο και στον οπτικό τομέα. Η Χρυσούλα κατόρθωσε να μάθει τον σύντομο κατάλογο 7 λέξεών στην 3η προσπάθεια, απέχοντας λίγο από την ανάκληση όλων των λέξεων στην 1η και 2η προσπάθεια (5/7 και 6/7, αντίστοιχα). Δεν έδειξε απώλεια των λεκτικών και οπτικών πληροφοριών μετά από σύντομη διακοπή 5-10 λεπτών.

Η επίδοση της Χρυσούλας στην εκτενέστερη κλίμακα ανάκλησης ιστοριών συμφωνεί με τα παραπάνω προκαταρκτικά ευρήματα. Η Χρυσούλα έδειξε καλή άμεση και καθυστερημένη ανάκληση των δύο ιστοριών, χωρίς απώλεια των πληροφοριών μετά από διακοπή 20-30 λεπτών. Αυτό ισχύει τόσο για τα επιμέρους στοιχεία των ιστοριών, όσο και για τις ευρύτερες θεματικές ενότητες. Η αναγνώριση ήταν καλή, όπως είναι αναμενόμενο από την καλή ανάκληση. Η οπτική μνήμη είναι επίσης καλή, χωρίς απώλεια των θέσεων των μαρκών μετά από διακοπή 20-30 λεπτών.

ΚΑΙΜΑΚΕΣ	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
Ανιχνευτική κλίμακα λεκτικής και οπτικής μνήμης				
Υποκλίμακα Λεκτικής Μνήμης				
1η προσπάθεια: 5 / 7 λέξεις				
Εκμάθηση στην 3η προσπάθεια				
Λεκτική μνήμη-άμεση ανάκληση: 32		✓		
Λεκτική μνήμη-καθυστερημένη ανάκληση: 7		✓		
Λεκτική μνήμη-ένδειξη: 7	✓			
Υποκλίμακα Οπτικής Μνήμης				
1η προσπάθεια: 7 / 7 ορθές θέσεις				
Εκμάθηση στην 1η προσπάθεια				
Οπτική μνήμη-άμεση ανάκληση: 35			✓	
Οπτική μνήμη-καθυστερημένη ανάκληση: 7	✓			
Κλίμακα Ανάκλησης Ιστοριών				
Συντελεστής συγκράτησης πληροφοριών: 0,97		✓		
Αναγνώριση: 28				✓

ΚΛΙΜΑΚΕΣ	Αρχική τιμή	Τυπικός βαθμός	T.B. τυπικών βαθμών
Κλίμακα Ανάκλησης Ιστοριών			
Άμεση ανάκληση ιστοριών: 67/87 στοιχεία	67	13	
Άμεση ανάκληση ιστοριών: 12/13 ενότητες	12	12	
Καθυστερημένη ανάκληση ιστοριών: 65/87 στοιχεία	65	12	
Καθυστερημένη ανάκληση ιστοριών: 12/13 ενότητες	12	12	
Σύνολο T.B. ανάκλησης στοιχείων: (13+12) = 25			13
Σύνολο T.B. ανάκλησης ενοτήτων: (12+12) = 24			12
Κλίμακα Ανάκλησης Οπτικών Πληροφοριών			
Άμεση ανάκληση: 69 / 70 (1η προσπάθεια: 13 / 14 ορθές θέσεις)	69	11	
Καθυστερημένη ανάκληση: 14 / 14	14	12	
Σύνολο T.B.: (11+12) = 23			12

Παράδειγμα παιδιού με χαμηλή επίδοση

Η «Ελένη» είναι 9 ετών 1 μηνός και φοιτά στη Γ' Δημοτικού. Σύμφωνα με την εκτίμηση της δασκάλας της, βρίσκεται λίγο κάτω από το μέσο όρο της τάξης της ως προς τις νοητικές της ικανότητες. Η Ελένη έχει παραπεμφθεί σε ειδικό για αξιολόγηση. Η δασκάλα αναφέρει μαθησιακές δυσκολίες, ιδίως στα μαθηματικά, καθώς και «ψυχολογικές δυσκολίες». Από την αξιολόγησή της με το Τεστ Μνήμης προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα (βλ. παρακάτω δύο πίνακες):

ΚΛΙΜΑΚΕΣ	0-25%	26-50%	51-75%	76-100%
Ανιχνευτική κλίμακα λεκτικής και οπτικής μνήμης				
Υποκλίμακα Λεκτικής Μνήμης				
1η προσπάθεια: 2 / 7 λέξεις				
Εκμάθηση στην 2η προσπάθεια				
Λεκτική μνήμη-άμεση ανάκληση: 30	✓			
Λεκτική μνήμη-καθυστερημένη ανάκληση: 6	✓			
Λεκτική μνήμη-ένδειξη: 7	✓			
Υποκλίμακα Οπτικής Μνήμης				
1η προσπάθεια: 7 / 7 ορθές θέσεις				
Εκμάθηση στην 1η προσπάθεια				
Οπτική μνήμη-άμεση ανάκληση: 35			✓	
Οπτική μνήμη-καθυστερημένη ανάκληση: 6	✓			
Κλίμακα Ανάκλησης Ιστοριών				
Συντελεστής συγκράτησης πληροφοριών: 1,03			✓	
Αναγνώριση: 16	✓			

ΚΛΙΜΑΚΕΣ	Αρχική τιμή	Τυπικός βαθμός	T.B. τυπικών βαθμών
Κλίμακα Ανάκλησης Ιστοριών			
Άμεση ανάκληση ιστοριών: 33/87 στοιχεία	33	5	
Άμεση ανάκληση ιστοριών: 8/13 ενότητες	8	7	
Καθυστερημένη ανάκληση ιστοριών: 34/87 στοιχεία	34	6	
Καθυστερημένη ανάκληση ιστοριών: 8/13 ενότητες	8	7	
Σύνολο T.B. ανάκλησης στοιχείων: (5+6) = 11			5
Σύνολο T.B. ανάκλησης ενοτήτων: (7+7) = 14			7
Κλίμακα Ανάκλησης Οπτικών Πληροφοριών			
Άμεση ανάκληση: 65 / 70 (1η προσπάθεια: 9 / 14 ορθές θέσεις)	65	8	
Καθυστερημένη ανάκληση: 10 / 14	10	4	
Σύνολο T.B.: (8+4) = 12			

Οι αρχικές τιμές μετατράπηκαν σε Τυπικούς Βαθμούς χρησιμοποιώντας τους Πίνακες 7.1-7.3. Για τα τεταρτημόρια, βλ. Πίνακα 6.6.

Η επίδοση της Ελένης ακόμα και στην αδρή ανιχνευτική κλίμακα λεκτικής και οπτικής μνήμης δείχνει μνημονικές δυσκολίες, ιδίως στο λεκτικό τομέα. Η Ελένη κατόρθωσε να μάθει τον σύντομο κατάλογο των 7 λέξεων στη 2η προσπάθεια, αλλά ανακάλεσε μόνο 2/7 λέξεις στην 1η προσπάθεια, που δείχνει δυσκολίες στην πρόσληψη των πληροφοριών οι οποίες συνάδουν με δυσκολίες στην προσοχή. Κατόρθωσε να ανακαλέσει 6/7 λέξεις μετά από σύντομη διακοπή 5-10 λεπτών και 7/7 λέξεις με ένδειξη.

Η επίδοση της Ελένης στην εκτενέστερη κλίμακα ανάκλησης ιστοριών συμφωνεί με τα παραπάνω προκαταρκτικά ευρήματα. Η Ελένη έδειξε περιορισμένη άμεση και καθυστερημένη ανάκληση των δύο ιστοριών, χωρίς, όμως, απώλεια των πληροφοριών μετά από διακοπή 20-30 λεπτών. Η ελαφρώς καλύτερη ανάκληση των ευρύτερων θεματικών ενοτήτων ίσως να υποδηλώνει την ικανότητα κατανόησης και πρόσληψης του γενικού περιεχομένου των ιστοριών, αλλά δυσκολία στη διατήρηση των επιμέρους στοιχείων τους. Η αναγνώριση ήταν περιορισμένη, σε επίπεδο τύχης, διότι απάντησε ορθά στις μισές περίπου ερωτήσεις. Δυσκολίες παρατηρήθηκαν και στην ανάκληση οπτικών πληροφοριών, με περιορισμένη ανάκληση των θέσεων των μαρκών στην 1^η προσπάθεια και απώλεια της πληροφορίας μετά από διακοπή 20-30 λεπτών. Το εύρημα αυτό δείχνει πως η περιορισμένη μνήμη δεν αφορά στο λεκτικό τομέα μόνο, αλλά και στον οπτικοχωρικό τομέα. Η σχέση των παραπάνω ευρημάτων με τις αναφερόμενες δυσκολίες της Ελένης χρήζει περαιτέρω διερεύνησης. Η περιορισμένη ανάκληση λεκτικών πληροφοριών μπορεί να συντελεί σε δυσκολίες επεξεργασίας λεκτικών αριθμητικών προβλημάτων και η περιορισμένη οπτικοχωρική μνήμη στην επεξεργασία οπτικών πληροφοριών, όπως συμβόλων και στη γεωμετρία.